

VIỆT NAM PHÊ DUYỆT HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI DỊCH VỤ ASEAN (ATISA)

Ngày 18/10/2021, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 131/NQ-CP phê duyệt Hiệp định Thương mại dịch vụ ASEAN (ATISA). Theo quy định của ATISA, Hiệp định sẽ có hiệu lực với Việt Nam kể từ khi Việt Nam gửi thông báo về việc hoàn tất phê duyệt Hiệp định cho Tổng Thư ký ASEAN.

ATISA có tiền thân là Hiệp định khung về Thương mại Dịch vụ ASEAN (AFAS) và các Nghị định thư thực hiện các Gói cam kết về dịch vụ trong khuôn khổ AFAS (tổng cộng đến nay là 10 Gói). Đối với Việt Nam, sau khi ATISA có hiệu lực, AFAS và các Nghị định thư sẽ vẫn tiếp tục được thực hiện trong vòng 9 năm kể từ ngày có hiệu lực của ATISA. Trong khoảng thời gian 9 năm này, nếu có khác biệt về nội dung cam kết giữa ATISA và AFAS (và các Nghị định thư) thì AFAS (và các Nghị định thư) sẽ được ưu tiên áp dụng. Sau khoảng thời gian 9 năm, ATISA sẽ thay thế hoàn toàn AFAS (và các Nghị định thư).

Về nội dung, ATISA có thể được coi là “phiên bản nâng cấp” của AFAS. Thứ nhất, ATISA có phạm vi điều chỉnh rộng hơn AFAS, bao gồm tất cả các lĩnh vực dịch vụ ngoại trừ các ngoại lệ, trong khi AFAS chỉ gồm các lĩnh vực dịch vụ được cam kết. Thứ hai, ATISA bổ sung nhiều nguyên tắc ứng xử và bảo hộ đối với nhà đầu tư nước ngoài, trong khi AFAS chỉ đề cập chung về các quy tắc tự do hóa. Cuối cùng, ATISA tự do hóa các lĩnh vực dịch vụ theo phương thức “chọn-bỏ” (mở tất cả ngoại trừ các lĩnh vực/biện pháp được “chọn” để bảo lưu), trong khi AFAS mở cửa dịch vụ theo phương thức “chọn-cho” (chỉ mở các lĩnh vực/biện pháp được liệt kê).

ATISA được coi là bước tiến quan trọng trong tiến trình tự do hóa thương mại trong khu vực ASEAN. Hiệp định được kỳ vọng sẽ đặt nền tảng mới cho việc thúc đẩy thương mại dịch vụ trong khu vực và nâng cao sức cạnh tranh của các doanh nghiệp xuất khẩu dịch vụ trong ASEAN.

Đối với Việt Nam, việc ATISA chính thức đi vào thực thi sẽ đem lại những cơ hội đáng kể cho các doanh nghiệp trong việc tiếp cận thuận lợi hơn, dễ dàng hơn thị trường dịch vụ của các nước ASEAN, qua đó thu được những lợi ích từ các thị trường này. Đồng thời, với việc thực thi ATISA, môi trường kinh doanh trong các lĩnh vực dịch vụ ở Việt Nam và các nước ASEAN sẽ trở nên minh bạch hơn, rõ ràng và dễ dự đoán hơn, từ đó giảm chi phí và rủi ro cho doanh nghiệp dịch vụ. Bên cạnh đó, ATISA sẽ mở ra cơ hội liên doanh, liên kết với các nhà cung cấp dịch vụ ASEAN, giúp các doanh nghiệp của Việt Nam tham gia sâu hơn vào các chuỗi giá trị dịch vụ khu vực và toàn cầu.